

Науковий реферат статті Терованесова М. Р. та Кратта О. А. "Інерційний характер розвитку вищої освіти"

Актуальність дослідження характеру розвитку вищої освіти зумовлена, насамперед, складним сучасним станом освіти в Україні. У сучасному світі освіта стала однією з найпросторіших сфер людської діяльності. Від її спрямованості та ефективності багато в чому залежать перспективи розвитку цивілізації. Набирає силу дискусія щодо правильного вибору шляху розвитку вищої освіти на сучасному етапі існування людства. Це обумовлено тим, що суспільство вступило в нову фазу еволюції, пов'язану з інформатизацією, глобалізацією, досягненням науково-технічного прогресу. Відповідь на питання, якою мірою вища освіта впорається з поставленими перед нею завданнями з формування наукових ідей і підготовки кваліфікованих кадрів, відповідних рівню розвитку суспільства, припускає знання характеру процесу розвитку вищої освіти.

Авторами досліджено, що упродовж історії суспільства в різних країнах розвиток вищої освіти підпадав під вплив різних зовнішніх чинників, які можна згрупувати таким чином: внутрішня і зовнішня політика держави, рівень економічного розвитку, досягнення науково-технічного прогресу, соціальна державна політика. Сьогодні, окрім перелічених чинників, визначальними є: глобальна конкуренція вищих навчальних закладів; зростання значення інформаційних та інтерактивних технологій; міжнародна інтеграція в освітній сфері (взаємовплив національних освітніх систем), що посилюється. Констатація кризових явищ в освіті не дозволяє говорити про тотожність кризи в освіті та економічних системах. У статті визначено, що кризові явища в освіті є проявом невід'ємної властивості характеру розвитку вищої освіти – її інерційності. Дослідження інерційності характеру розвитку вищої освіти є актуальним завданням, розв'язання якого допоможе оптимізувати прийняття управлінських рішень в освітній сфері.

Література: 1. Андреев А. Ю. Российские университеты XVIII – первой половины XIX века в контексте университетской истории Европы : монография / А. Ю. Андреев. – М. : Знак, 2009. – 640 с. 2. Саргсян А. Л. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах Великобританії / А. Л. Саргсян // Вісник Луганського нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. – 2009. – № 9 (172). – С. 285–292. 3. История педагогики и образования. От зарождения воспитания в первобытном обществе до конца XX века / [Р. Б. Вендровская, В. М. Кларин, М. Г. Плохова и др.] ; под ред. А. И. Пискунова. – [2-е изд.]. – М. : Гуманитар. центр, 2007. – 510 с. 4. Джурицкий А. Н. История зарубежной педагогики / Джурицкий А. Н. – М. : Издат. группа "Форум"-Инфра-М", 1998. – 400 с. 5. Сухомлинская О. В. Историко-педагогический процесс: новые подходы к общим проблемам / О. В. Сухомлинская. – К. : АПН, 2003. – 68 с. 6. Реан А. А. Психология и педагогика / Реан А. А., Бордовская Н. В., Розум С. И. – СПб. : Питер, 2002. – 432 с. : ил. – (Серия

"Учебник нового века"). 7. Ханин Г. И. Высшее образование и российское общество / Г. И. Ханин // ЭКО. – 2008. – № 8. – С. 75–92. 8. История культуры стран Западной Европы в эпоху Возрождения : учебник для студентов вузов, обучающихся по гуманитар. специальностям / [Л. М. Брагина, О. И. Варьяш, В. М. Володарский и др.] ; под ред. Л. М. Брагиной. – М. : Высшая школа, 2001. – 479 с. 9. Заснування Імператорського університету у Франції / А. П. Максименко // Проблеми сучасної педагогічної освіти : наук. видання. Сер. : Педагогіка і психологія. – Ялта : РВВ КГУ., 2001. – Вип. 13. – Ч. 1. – С. 202–210. 10. Радул О. С. Просвітницька діяльність Костянтина – Василя Костянтиновича Острозького / О. С. Радул // Наукові записки. Серія : педагогічні науки. – 2010. – Вип. 88 – С. 29–32. 11. Эймонтова Р. Г. Русские университеты на грани двух эпох. От России крепостной к России капиталистической / Регина Генриховна Эймонтова. – М. : Наука, 1985. – 352 с. 12. Саргсян А. Л. Вища освіта у Великій Британії та зарубіжних країнах / А. Л. Саргсян // Вісн. Луган. держ. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Серія "Педагогічні науки". – 2006. – № 101. – С. 14–18. 13. Панова Т. І. Ще раз про необхідність реформи вищої освіти / Т. І. Панова, Л. В. Натрус // Університетська клініка. ДонМУ. – Т. 7. – № 1. – С. 11–14. 14. Вознюк О. В. Характеристика кризового стану освіти / О. В. Вознюк, С. О. Кубицький // Наук. вісник Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України. Серія "Педагогіка, психологія, філософія". – 2011. – Вип. 159. – Ч. 3. – С. 47–56. 15. Економічна енциклопедія : у 3-х т. Т. 2 / редкол. : С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавнич. центр "Академія", 2001. – 848 с.

Інформація про авторів

Терованесов Михайло Румелійович – канд. техн. наук, доцент Донецького інституту залізничного транспорту Української державної академії залізничного транспорту (83018, м. Донецьк, вул. Артема, 184, e-mail: terovanesov@yandex.ru).

Кратт Олег Адольфович – докт. екон. наук, доцент, завідувач кафедри економіки і маркетингу Донецького національного технічного університету (83001, м. Донецьк, вул. Артема, 58, e-mail: liben50@mail.ru).